

SPRAWOZDANIE
Z EFEKTÓW PRACY
ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ
ZA ROK 2014

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 roku, poz. 135 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą” Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Św. jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej przedstawia całoroczne sprawozdanie z efektów pracy.

Zespół ds. pieczy zastępczej (PZ) realizuje zadania organizatora pieczy zastępczej i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej wynikające z powołanej powyżej ustawy.

I. Realizacja zadań Zespołu ds. pieczy zastępczej (PZ)

1. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych, prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia tych funkcji.

Przeprowadzono kampanię informacyjną mającą na celu promowanie rodzinnej pieczy zastępczej oraz nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej poprzez dystrybucję ulotek, zamieszczanie informacji na stronie internetowej Centrum oraz w mediach lokalnych.

**ZOSTAŃ RODZINĄ ZASTĘPCZĄ
SĄ DZIECI, KTÓRE CIEBIE
POTRZEBUJĄ!**

„Dziecko dla pełnego i harmonijnego rozwoju swej osobowości powinno wychowywać się w środowisku rodzinnym, w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia.”
/Konwencja Praw Dziecka/

Niestety wiele dzieci pozbawionych jest czasowo lub na stałe domu, uczucia i opieki, ponieważ ich biologiczni rodzice:

- nie żyją,
- nadużywają alkoholu, narkotyków,
- nie interesują się dzieckiem,
- znęcają się nad nim,
- choroba uniemożliwia im czasowo lub na stałe opiekę nad dzieckiem.

**DZIECI MARZĄ, BY DORASTAĆ W RODZINIE,
W KTÓREJ ODNAJDĄ PRAWDZIWĄ MIŁOŚĆ
I RODZINNE CIEPŁO.**

SZUKAMY OSÓB, KTÓRE CHCĄ ODDAĆ SWÓJ CZAS I SERCE, ABY KAŻDE DZIECKO BYŁO KOCHANE I MOGŁO KOCHAĆ!

Wymagania formalne

Pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone małżonkom lub osobie niepozostającej w związku małżeńskim, jeżeli osoby te spełniają następujące warunki:

- dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej,
- przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych,
- wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego,
- są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone zaświadczeniem o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, wystawionym przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej,
- zapewniają odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe oraz co najmniej jedną osobę tworzącą tę rodzinę posiada stałe źródło dochodu,
- nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej oraz władzy rodzicielskiej nie jest im ograniczona ani zawieszona,
- nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe,
- odbędą szkolenie i uzyskają odpowiednie zaświadczenie uprawniające do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Kontakt:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Ostrowcu Św., ul. Świętokrzyska 22
VI piętro, pokój nr 6.6
w dniach od poniedziałku do czwartku
w godz. 7.00 – 15.00
Informacja tel. (41) 249-94-00

W ramach promocji rodzicielstwa zastępczego na terenie Powiatu Ostrowieckiego Stowarzyszenie Rodzinnej Opieki Zastępczej we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz Biurem Wystaw Artystycznych w Ostrowcu Świętokrzyskim, w okresie od dnia 14 kwietnia do dnia 14 maja roku sprawozdawczego zorganizowało Konkurs Plastyczny „Dziedzictwo kulturowe i tradycje Naszej Ojczyzny”. W konkursie brały udział dzieci przebywające w pieczy zastępczej.

2. **Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wystawianie zaświadczeń kwalifikacyjnych potwierdzających ukończenie szkolenia, opinii o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.**

Pozyskano i zakwalifikowano na szkolenie 6 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej. Dla wszystkich kandydatów sporządzono oceny pod względem spełniania warunków, o których mowa w art. 42 ust.1-3 ustawy.

3. **Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych, dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówek opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego.**

Od września 2014 roku trwa „Szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej”. Szkolenie jest prowadzone według programu PRIDE – Rodzinna Opieka Zastępcza przez 2 certyfikowanych trenerów (pracowników tut. PCPR).

W dniu 02.12.2014 roku w ramach realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Ostrowieckim na lata 2012 – 2016 zorganizowano szkolenie, którego prelegentem był seksuolog kliniczny Polskiego Towarzystwa Seksuologicznego – pan Krzysztof Korona. Wzięły w nim udział m.in. rodziny zastępcze - 20, osoby

prowadzące rodzinny dom dziecka - 2 oraz pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej - 3.

4. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia i specjalistycznego poradnictwa.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Św. stara się zapewnić rodzinom pomoc w przypadku wystąpienia ewentualnych problemów. W okresie od stycznia do grudnia 2014 roku zapewniono wsparcie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą w ramach grup wsparcia. Spotkania grupy z udziałem psychologa, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i rodzin zastępczych odbywały się systematycznie co miesiąc w siedzibie Starostwa Powiatowego w Ostrowcu Św. W grupie wsparcia uczestniczyło średnio 8 – 10 osób. W ciągu całego roku sprawozdawczego prowadzono specjalistyczne poradnictwo dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. W ramach poradnictwa rodziny biologiczne, zastępcze, dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, pełnoletni wychowankowie oraz osoby zamieszkałe na terenie Powiatu Ostrowieckiego mogły skorzystać z konsultacji i porad psychologa. W 2014 roku psycholog udzielił łącznie 190 porad. Ponadto na terenie Powiatu Ostrowieckiego funkcjonuje Stowarzyszenie Rodzinnej Opieki Zastępczej w Ostrowcu Św., którego prezesem i założycielem jest prowadzący rodzinny dom dziecka – pan Marek Bilski. Rodziny zastępcze zrzeszone w Stowarzyszeniu także udzielają sobie wzajemnie wsparcia.

Okolicznościowe sytuacje były okazją do wzmocnienia pozytywnych relacji tut. Centrum z rodzinami/instytucjami zapewniającymi opiekę i wychowanie dzieciom jej pozbawionym przez rodziny naturalne. W 2014 roku wicestarosta Powiatu Ostrowieckiego wraz z dyrektorem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Św. oraz koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej z okazji Dnia Dziecka i Dnia Św. Mikołaja wizytowali środowiska zastępcze oraz wręczyli słodkie upominki m.in. dzieciom z zawodowych rodzin zastępczych, rodzinnego domu dziecka i placówek opiekuńczo – wychowawczych.

5. Prowadzenie rejestru dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych zawodowych, niezawodowych lub w rodzinnych domach dziecka.

W roku 2014 na terenie Powiatu Ostrowieckiego funkcjonowało 127 rodzin zastępczych, w których przebywało 193 dzieci oraz 1 rodzinny dom dziecka, zapewniający opiekę i wychowanie 10 małoletnim. Na ogólną liczbę funkcjonujących w 2014 roku rodzin zastępczych składało się: 96 rodzin zastępczych spokrewnionych, w których przebywało 126 dzieci, 28 rodzin zastępczych niezawodowych, w których przebywało 41 dzieci oraz 3 zawodowe rodziny zastępcze, w których przebywało łącznie 26 dzieci. Spośród 96 rodzin zastępczych spokrewnionych, 85 rodzin to dziadkowie,

a 11 rodzin stanowiło rodzeństwo. Spośród 28 rodzin zastępczych niezawodowych, 20 rodzin stanowiło wujostwo, natomiast 8 to osoby niespokrewnione.

W zamieszczonej poniżej tabeli przedstawiono liczbowy rozkład form rodzinnej pieczy zastępczej, z którymi w 2014 roku współpracował Zespół PZ.

Tabela 1. Formy rodzinnej pieczy zastępczej oraz liczba dzieci w nich umieszczonych w 2014 r.

	Formy rodzinnej pieczy zastępczej				
	rodzina zastępcza spokrewniona	rodzina zastępcza niezawodowa	zawodowa niespokrewniona z dzieckiem wielodzietna rodzina zastępcza	rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	rodzinny dom dziecka
Liczba rodzin	96	28	1	2	1
Liczba dzieci	126	41	5	21*	10

*W odniesieniu do jednego dziecka została uwzględniona dwukrotność umieszczenia.

W roku 2014 na terenie Powiatu Ostrowieckiego na podstawie postanowień Sądu zostało utworzonych 10 rodzin zastępczych, w których zostało umieszczonych 11 dzieci pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej. W dwóch, już istniejących, zawodowych rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego umieszczono 11 dzieci, a w rodzinnym domu dziecka w ciągu roku przybyło 5 małoletnich. Natomiast do zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem wielodzietnej rodziny zastępczej w związku z likwidacją placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego został przeniesiony 1 wychowanek. Dwoje małoletnich z zawodowej rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego umieszczono w już istniejącej rodzinie zastępczej niezawodowej. Dla 2 wychowanków została zmieniona forma rodzinnej pieczy zastępczej.

6. Kompletowanie, we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej, dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

Kompletowano, w miarę posiadania przez właściwy ośrodek pomocy społecznej, niezbędną dokumentację (np. plan pracy z rodziną, informacje o dziecku i jego sytuacji rodzinnej, w tym informacje o rodzeństwie), a następnie przekazywano ją rodzinie zastępczej, w której zostało umieszczone dziecko.

7. Współpraca z Sądem i informowanie Sądu o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka.

Zespół PZ współpracuje z Sądem Rejonowym Sądem Rodzinnym w Ostrowcu Św. oraz Sądem Rejonowym w Opatowie. W roku 2014 przekazano 283 informacje

o całokształcie sytuacji osobistej dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, a następnie sporządzono opinie dotyczące zasadności ich dalszego pobytu w pieczy zastępczej i przekazano je do właściwego Sądu. Ponadto dla potrzeb obydwu sądów sporządzono w sumie 10 opinii o kandydatach na rodziny zastępcze, 1 opinię dot. osób już sprawujących funkcję rodziny zastępczej oraz 1 dot. prowadzących rodzinny dom dziecka.

8. Współpraca z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej, a w szczególności z asystentem rodziny pracującym z rodziną, w której dziecko umieszczone zostało w rodzinnej pieczy zastępczej.

Zespół PZ współpracuje z ośrodkami pomocy społecznej z terenu Powiatu Ostrowieckiego, tj. Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ostrowcu Św., Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ćmielowie, Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kunowie, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bodzechowie, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Waśniowie i Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bałtowie w zakresie przekazywania informacji na temat rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, przygotowywania planów pomocy dziecku z asystentem rodziny oraz konsultowania oceny sytuacji dziecka, o której mowa poniżej. Praca asystentów jest ukierunkowana na działania profilaktyczne z rodzinami, dążenie do utrzymania dzieci w rodzinach naturalnych, wspieranie ich członków w przywracaniu zdolności do należytego wypełniania zadań oraz powrót dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do ich środowisk rodzinnych.

W 2014 roku 9 dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej powróciło do rodzin naturalnych, z tym że jedna małaletnia po 6 miesiącach pobytu u matki ponownie została umieszczona w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego.

9. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz w rodzinnym domu dziecka w celu m.in.: ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikowania planu pomocy dziecku, oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb, oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Ocena sytuacji dziecka, o której mowa była przeprowadzana w miarę potrzeb, jednak w przypadku dzieci poniżej 3 lat miało to miejsce co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych co 6 miesięcy. Ocena sporządzana jest na specjalnie przygotowanym do tego celu formularzu, a następnie omawiana w ramach pracy zespołu, w którym uczestniczyli w miarę potrzeb: rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka, starszy specjalista pracy z rodziną, starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pedagog szkolny, psycholog, asystent rodziny, przedstawiciel Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Kielcach, rodzice

a 11 rodzin stanowiło rodzeństwo. Spośród 28 rodzin zastępczych niezawodowych, 20 rodzin stanowiło wujostwo, natomiast 8 to osoby niespokrewnione.

W zamieszczonej poniżej tabeli przedstawiono liczbowy rozkład form rodzinnej pieczy zastępczej, z którymi w 2014 roku współpracował Zespół PZ.

Tabela 1. Formy rodzinnej pieczy zastępczej oraz liczba dzieci w nich umieszczonych w 2014 r.

	Formy rodzinnej pieczy zastępczej				
	rodzina zastępcza spokrewniona	rodzina zastępcza niezawodowa	zawodowa niespokrewniona z dzieckiem wielodzietna rodzina zastępcza	rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	rodzinny dom dziecka
Liczba rodzin	96	28	1	2	1
Liczba dzieci	126	41	5	21*	10

*W odniesieniu do jednego dziecka została uwzględniona dwukrotność umieszczenia.

W roku 2014 na terenie Powiatu Ostrowieckiego na podstawie postanowień Sądu zostało utworzonych 10 rodzin zastępczych, w których zostało umieszczonych 11 dzieci pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej. W dwóch, już istniejących, zawodowych rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego umieszczono 11 dzieci, a w rodzinnym domu dziecka w ciągu roku przybyło 5 małoletnich. Natomiast do zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem wielodzietnej rodziny zastępczej w związku z likwidacją placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego został przeniesiony 1 wychowanek. Dwoje małoletnich z zawodowej rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego umieszczono w już istniejącej rodzinie zastępczej niezawodowej. Dla 2 wychowanków została zmieniona forma rodzinnej pieczy zastępczej.

6. Kompletowanie, we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej, dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

Kompletowano, w miarę posiadania przez właściwy ośrodek pomocy społecznej, niezbędną dokumentację (np. plan pracy z rodziną, informacje o dziecku i jego sytuacji rodzinnej, w tym informacje o rodzeństwie), a następnie przekazywano ją rodzinie zastępczej, w której zostało umieszczone dziecko.

7. Współpraca z Sądem i informowanie Sądu o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka.

Zespół PZ współpracuje z Sądem Rejonowym Sądem Rodzinnym w Ostrowcu Św. oraz Sądem Rejonowym w Opatowie. W roku 2014 przekazano 283 informacje

o całokształcie sytuacji osobistej dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, a następnie sporządzono opinie dotyczące zasadności ich dalszego pobytu w pieczy zastępczej i przekazano je do właściwego Sądu. Ponadto dla potrzeb obydwu sądów sporządzono w sumie 10 opinii o kandydatach na rodziny zastępcze, 1 opinię dot. osób już sprawujących funkcję rodziny zastępczej oraz 1 dot. prowadzących rodzinny dom dziecka.

8. Współpraca z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej, a w szczególności z asystentem rodziny pracującym z rodziną, w której dziecko umieszczone zostało w rodzinnej pieczy zastępczej.

Zespół PZ współpracuje z ośrodkami pomocy społecznej z terenu Powiatu Ostrowieckiego, tj. Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ostrowcu Św., Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ćmielowie, Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kunowie, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bodzechowie, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Waśniowie i Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bałtowie w zakresie przekazywania informacji na temat rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, przygotowywania planów pomocy dziecku z asystentem rodziny oraz konsultowania oceny sytuacji dziecka, o której mowa poniżej. Praca asystentów jest ukierunkowana na działania profilaktyczne z rodzinami, dążenie do utrzymania dzieci w rodzinach naturalnych, wspieranie ich członków w przywracaniu zdolności do należytego wypełniania zadań oraz powrót dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do ich środowisk rodzinnych.

W 2014 roku 9 dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej powróciło do rodzin naturalnych, z tym że jedna małoletnia po 6 miesiącach pobytu u matki ponownie została umieszczona w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego.

9. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz w rodzinnym domu dziecka w celu m.in.: ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikowania planu pomocy dziecku, oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb, oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Ocena sytuacji dziecka, o której mowa była przeprowadzana w miarę potrzeb, jednak w przypadku dzieci poniżej 3 lat miało to miejsce co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych co 6 miesięcy. Ocena sporządzana jest na specjalnie przygotowanym do tego celu formularzu, a następnie omawiana w ramach pracy zespołu, w którym uczestniczyli w miarę potrzeb: rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka, starszy specjalista pracy z rodziną, starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pedagog szkolny, psycholog, asystent rodziny, przedstawiciel Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Kielcach, rodzice

dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej, kurator. Z zebrań zespołu jest sporządzany protokół podpisywany przez wszystkich członków. Po dokonaniu oceny sytuacji dziecka jest formułowana na piśmie informacja o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej/rodzinnym domu dziecka oraz opinia dotycząca zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, a następnie przekazywana do właściwego sądu. W 2014 roku dokonano w sumie 273 oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych (171 w rodzinach spokrewnionych, 69 w rodzinach niezawodowych i 33 w rodzinach zawodowych) oraz 10 w rodzinnym domu dziecka.

10. Zgłaszanie do ośrodka adopcyjnego informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

Do Świętokrzyskiego Ośrodka Adopcyjnego w Kielcach przekazano informacje o 11 dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną. Procedurą adopcyjną objęto 3 z nich, a w 8 przypadkach z uwagi na więzi rodzinne niezasadne było wszczynanie procesu adopcyjnego. W roku 2014 spośród dzieci przebywających w zawodowych rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego 5 zostało przysposobionych.

11. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Organizator realizuje zadanie związane z zapewnieniem opieki dzieciom, w przypadku gdy rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka nie może sprawować opieki nad dzieckiem. W roku 2014 nie zaistniała potrzeba zapewnienia opieki nad dzieckiem w tym zakresie.

12. Udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinny dom dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 77 ust.1 ustawy rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka obejmuje się, na ich wniosek, opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W 2014 roku trzech koordynatorów pracowało łącznie z 91 rodzinami zastępczymi oraz rodzinnym domem dziecka. Opieką koordynatora zostały objęte na wniosek rodziny nie tylko te, które nie miały 2 letniego doświadczenia, ale również rodziny, w których występowały problemy opiekuńczo – wychowawcze lub które w opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wymagały takiego rodzaju wsparcia. W stosunku do rodzin zastępczych nieobjętych opieką koordynatora, zadania koordynatora sprowadzające się do:

a) udzielania pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinny dom dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej;

- b) przygotowania we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio z rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, planu pomocy dziecku;
- c) pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinny dom dziecka w nawiązaniu wzajemnych kontaktów;
- d) zapewnienia rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej;
- e) zgłaszania do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- f) udzielania wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej;
- g) przedstawienia corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej, które zostały sporządzone i przedłożone w wyznaczonym czasie, wykonuje organizator.

Tak więc pozostałe rodziny zastępcze zostały objęte opieką starszego specjalisty pracy z rodziną.

Praca z rodziną polegała przede wszystkim na pomocy w nawiązywaniu pozytywnych relacji między członkami rodziny, monitorowaniu sytuacji szkolnej dzieci, w przypadku stwierdzonych problemów w nauce oraz wspieraniu w wypełnianiu funkcji rodziny zastępczej. Rodziny były także na bieżąco informowane o miejscach, w których mogą uzyskać pomoc specjalistyczną. Ponadto motywowano rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do współpracy mającej na celu pomoc w przywróceniu im władzy rodzicielskiej poprzez odbudowanie właściwego modelu postępowania w pełnieniu ról społecznych, w tym rodzinnych, m.in. zapewniając udział w zespołach dokonujących oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i rodzinnym domu dziecka oraz poradnictwo psychologiczne,

13. Przygotowywanie, we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną prowadzącym rodzinny dom dziecka, planu pomocy dziecka.

W celu rozwiązania trudnej sytuacji życiowej dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej udzielano pomocy zgodnie z opracowanymi planami pomocy dziecku, które powinny być skoordynowane z planem pomocy rodzinie opracowywanym przez asystentów rodzin w gminach. Niemożliwym do przezwyciężenia problemem jest przygotowanie takiego planu pomocy dla wszystkich dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w porozumieniu z asystentami rodziny ze względu na ich deficyt występujący w gminach.

14. Pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu.

W ramach pomocy w nawiązywaniu wzajemnego kontaktu informowano rodziny zastępcze oraz prowadzących rodzinny dom dziecka o możliwości udziału w grupach

wsparcia, o których jest mowa w pkt 4.

W ramach Akcji Wojewody Świętokrzyskiego „Potrzebuję rodziców od zaraz” tut. Centrum informowało o całym przedsięwzięciu, w tym o VIII Świętokrzyskim Zjeździe Rodzin Zastępczych w siedzibie jednostki, na stronie internetowej i w mediach lokalnych.

15. Przygotowanie rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka na przyjęcie dziecka do pieczy zastępczej.

Przygotowywano rodziny zastępcze oraz prowadzących rodzinny dom dziecka na przyjęcie dziecka poprzez udzielenie posiadanych szczegółowych informacji o dziecku (jego sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, szkolnej, przedszkolnej, prawnej) oraz zapewniono w miarę potrzeb i możliwości kontakt z dzieckiem przed umieszczeniem go w tej rodzinie.

16. Opiniowanie zasadności przyznawania świadczeń fakultatywnych, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W 2014 roku trzem rodzinom zastępczym zawodowym wydano łącznie 15 opinii dot. zasadności przyznania środków finansowych, o których mowa w art. 83 ust. 2 ustawy na utrzymanie domu jednorodzinnego w wysokości odpowiadającej kosztom ponoszonym przez rodzinę zastępczą zawodową na opłaty za energię elektryczną i ciepłą, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, abonament telewizyjny i radiowy, usługi telekomunikacyjne.

17. Dokonywanie oceny rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka.

Zespół PZ dokonuje oceny rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy na specjalnie przygotowanym do tego celu kwestionariuszu. Oceniana jest w szczególności jakość sprawowania pieczy zastępczej w stosunku do dziecka, czyli m.in.:

- a) traktowanie dziecka w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej;
- b) zapewnienie dostępu do świadczeń zdrowotnych;
- c) zapewnienie kształcenia, wyrównywania braków rozwojowych i szkolnych;
- d) zapewnienie rozwoju uzdolnień i zainteresowań;
- e) zaspokajanie potrzeb emocjonalnych, bytowych, rozwojowych, społecznych, religijnych;
- f) zapewnienie ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka;
- g) umożliwienie kontaktów z rodzicami i innymi osobami bliskimi.

Pierwszą ocenę przeprowadza się przed upływem jednego roku od umieszczenia pierwszego dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka. Kolejna ocena jest dokonywana po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następne nie rzadziej niż co 3 lata. Zgodnie z art. 134 ust. 2a ustawy rodzina zastępcza/ prowadzący rodzinny dom dziecka może złożyć w terminie 14 dni od daty otrzymania oceny zastrzeżenia do Starosty Ostrowieckiego.

W roku 2014 sporządzono:

- 49 ocen rodzin zastępczych spokrewnionych,
- 22 oceny rodzin zastępczych niezawodowych,
- 2 oceny rodzin zastępczych zawodowych,
- 1 ocenę prowadzących rodzinny dom dziecka.

W większości przypadków rodziny zostały ocenione pozytywnie – w miarę swoich możliwości należycie wywiązywały się z powierzonych obowiązków. Natomiast 3 rodziny zostały ocenione negatywnie. Rodziny te okazały się niewydolne pod względem opiekuńczo-wychowawczym. W przypadku negatywnej oceny rodziny zastępczej, kolejna ocena jest dokonywana nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia dokonania tej oceny. W przypadku kolejnej negatywnej ostatecznej oceny organizator kieruje do sądu wnioski o uchylenie postanowienia o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej. W przypadku drobnych zastrzeżeń podejmowano działania naprawcze i/lub zwracano się do właściwego Sądu o wgląd w sytuację rodziny i zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie. W przypadku 3 małoletnich zostały rozwiązane rodziny zastępcze z powodu niewydolności opiekuńczo – wychowawczej rodziców zastępczych, z czego 2 wychowanków zostało umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, a 1 podopieczny przeszedł do innej rodziny zastępczej spokrewnionej.

18. Sporządzanie sprawozdawczości z zakresu prowadzonych spraw.

Zespół PZ sporządza:

- a) sprawozdanie dot. liczby dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, przekazywane do Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach Wydziału Polityki Społecznej, co kwartał;
- b) odpowiednie tabele w sprawozdaniu rzeczowo-finansowym z wykonywania przez powiat zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, co pół roku;
- c) roczne sprawozdanie rodzinnej pieczy zastępczej (PS-02) przekazywane do Głównego Urzędu Statystycznego w Krakowie;
- d) roczne sprawozdanie z efektów pracy przedkładane Staroście Ostrowieckiemu i Radzie Powiatu Ostrowieckiego.

19. Współdziałanie z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze pieczy zastępczej.

W roku 2014 Zespół PZ współpracował ze Stowarzyszeniem Rodzinnej Opieki Zastępczej w Ostrowcu Św. i Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Ostrowcu Św., w ramach działań którego rodziny zastępcze oraz pełnoletni wychowankowie z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych z terenu Powiatu Ostrowieckiego, mogli skorzystać z pomocy żywnościowej (tj. owoców i warzyw). Ponadto 62 rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka wydano zaświadczenia w sprawie korzystania z pomocy rzeczowej w formie odzieży z PKPS – u.

Ponadto:

- pracownicy Zespołu PZ brali udział w zespołach ds. okresowej oceny dziecka w placówkach opiekuńczo – wychowawczych;
- wydano 2 pozytywne opinie w celu umieszczenia w rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego dodatkowo po 2 dzieci (rodzeństwa);
- wydano 4 zgody na przedłużenie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego
- Zespół PZ współpracował z Zespołem ds. pomocy instytucjonalnej i realizacji świadczeń (PI) w zakresie prawidłowości wykorzystania przyznanych świadczeń oraz zmiany w sytuacji rodziny i dziecka,
- 3 pracowników z Zespołu PZ, na zaproszenie Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach, uczestniczyło w dniu 14.10.2014 roku w spotkaniu koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z województwa świętokrzyskiego.

W ramach *Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej* tut. Centrum w 2014 roku otrzymało dotację z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie na realizację zadania pod nazwą: „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2014” w wysokości 36 000,00 zł. Dotacja pozwoliła częściowo sfinansować koszty wynagrodzenia 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnionych w ramach umowy o pracę i 1 koordynatora zatrudnionego na umowę zlecenie.

W roku 2014 pracownicy Zespołu PZ uczestniczyli w różnego rodzaju szkoleniach mających na celu podniesienie ich kwalifikacji, tj. kursach specjalistycznych: pn. „*Mediacje rodzinne*” i „*Skuteczna interwencja kryzysowa*”, szkoleniu pt. „*Rozmowa ze sprawcą i ofiarą przemocy*” i szkoleniu nt. „*Nowelizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*” oraz w seminarium „*Sytuacje kryzysowe w rodzinie*”.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Św. jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej w 2014 roku w miarę możliwości realizowało powierzone zadania. Jednak nadmienić należy, że istnieją trudne do przewyciężenia bariery dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Św. nie pozwalające należycie realizować zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, którymi są, m. in.: małe zainteresowanie społeczności lokalnej pełnieniem funkcji rodzica zastępczego oraz niewystarczające środki finansowe uniemożliwiające:

- szkolenie rodzin zastępczych przez specjalistów z różnych dziedzin,
- zatrudnienie wymaganej liczby koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i zapewnienie im szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji,
- zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego,
- zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do rodzinnej pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich.

Ponadto do dnia 31.12.2014 roku koordynator nie mógł mieć pod opieką łącznie więcej niż 30 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka. Od dnia 01.01.2015 roku zgodnie z nowelizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 25 lipca 2014 roku, nie może mieć ich więcej niż 15. Skutkuje to koniecznością zwiększenia etatów na stanowisko koordynatora w 2015 roku z 3 na 6, co zostało zawarte w *Zestawieniu potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej na lata 2015 – 2017* przedłożonym Zarządowi Powiatu w dniu 30.10.2014 roku. Zwiększenie liczby pracowników zgodnie z określonymi standardami wymaga również zapewnienia odpowiednich warunków lokalowych. Potrzeby te wiążą się z zabezpieczeniem środków finansowych na ten cel.

P.O. DYREKTORA
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Ostrowcu Św.

mgr inż. Mieczysław Libuda